

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

I. Dla Sejmiku i Zarządu Województwa Podkarpackiego.

II. Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego **Województwa Podkarpackiego z siedzibą w Rzeszowie, ul. Łukasza Cieplińskiego 4**, na które składa się:

- 1) bilans z wykonania budżetu Województwa Podkarpackiego sporządzony na dzień 31.12.2016 roku, zamykający się sumą bilansową w kwocie **138.110.494,46 zł.** oraz wykazujący aktywa netto budżetu w kwocie ujemnej **(-) 135.122.799,50 zł,**
- 2) łączny bilans jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego Województwa Podkarpackiego sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, zamykający się sumą bilansową w wysokości **3.887.453.491,68 zł,**
- 3) łączny rachunek zysków i strat Województwa Podkarpackiego sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, wykazujący zysk netto w wysokości **218.159.629,98 zł,**
- 4) łączne zestawienie zmian w funduszu Województwa Podkarpackiego sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazujące stan funduszu w wysokości **3.668.165.275,74 zł.** oraz jego zmianę wykazującą zmniejszenie funduszu o kwotę **(-) 154.254.442,25 zł.**

Zarząd Województwa jest odpowiedzialny za prawidłowość ksiąg rachunkowych, sporządzenie i rzetelną prezentację tego sprawozdania finansowego zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047) („ustawa o rachunkowości”), wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Województwa jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzane sprawozdania finansowe były wolne od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości, Zarząd Województwa jest zobowiązany do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

III. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- 1/ rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- 2/ krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie finansowe i księgi rachunkowe stanowiące podstawę jego sporządzenia są wolne od istotnych nieprawidłowości.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnych nieprawidłowości w sprawozdaniu finansowym na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną

prezentacją sprawozdania finansowego w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd Województwa oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii.

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności, które, w stosunku do badanej jednostki, nie jest wymagane przez ustawę o rachunkowości.

IV. Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności tego sprawozdania z wymagającymi zastosowanie wyżej wymienionymi przepisami prawa i innymi przepisami oraz zgodności tego sprawozdania finansowego z zasadami (polityką) rachunkowości, wprowadzonymi do stosowania w organie, czyli budżecie Województwa Podkarpackiego, prowadzącym odrębną ewidencję księgową, jak również wyrażenie opinii o tym, czy zbadane sprawozdanie finansowe (zgodne również w szczególności z rocznymi sprawozdaniami budżetowymi), we wszystkich istotnych aspektach, daje właściwym organom samorządu Województwa Podkarpackiego, a w szczególności Sejmikowi, który jest organem stanowiącym i kontrolnym, cywilnoprawną podstawę poświadczającą to, że:

- spełniony został warunek wynikający z art. 268 ustawy o finansach publicznych o poddaniu sprawozdania finansowego za 2016 rok badaniu przez biegłego rewidenta, przez co
- spełniony został jeden z warunków, którego wypełnienie poprzedza zatwierdzenie sprawozdania finansowego Województwa Podkarpackiego za 2016 rok, o czym mowa w art. 270 ust. 4 w związku z ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, jako że
- opinia z badania sprawozdania finansowego jest dokumentem poświadczającym zgodność systemu rachunkowości budżetu Województwa Podkarpackiego (organu) z ustawą o rachunkowości z uwzględnieniem przepisów szczególnych w przedmiocie zasad rachunkowości wprowadzonych dla jednostek sektora finansów publicznych, przez co
- informacje zawarte w najważniejszym sprawozdaniu Województwa Podkarpackiego (organu) za rok 2016, jakim jest bilans z wykonania budżetu (poświadczenie pełne) oraz informacje zawarte w łącznych sprawozdaniach (bilansie, rachunku zysków i strat i zestawieniu zmian w funduszu) sporządzonych dla samorządowych jednostek budżetowych mogą być, z uwzględnieniem zasady istotności, uznane za wiarygodne w świetle prawa bilansowego (ustawy o rachunkowości i przepisów szczególnych dla sektora finansów publicznych)

Przy badaniu sprawozdania finansowego wykorzystane były w zróżnicowanym stopniu w szczególności następujące przepisy:

- Międzynarodowy Standard Rewizji Finansowej 200: ogólne cele niezależnego biegłego rewidenta oraz przeprowadzanie badania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej;
- Krajowy Standard Rewizji Finansowej nr 1 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały nr 1608/38/2010 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie Krajowych Standardów Rewizji Finansowej;
- ustawa o rachunkowości;
- ustawa o finansach publicznych;
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości;

- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, pozwalającą na wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało:

1. W zakresie sprawozdania finansowego z wykonania budżetu za 2016 rok:

- sprawdzenie poprawności opracowanej dla organu Województwa Podkarpackiego dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości (polityki rachunkowości) i jej zastosowanie przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych w 2016 roku;
- sprawdzenie, czy zakres ksiąg rachunkowych budżetu w stanie faktycznym spełniał wymogi art. 13 ustawy o rachunkowości, tj. czy zakres ten obejmował dziennik, księgę główną, księgi pomocnicze, zestawienie obrotów i sald ksiąg kont pomocniczych spełniających w budżecie również rolę inwentarza, czyli wykazu składników aktywów i pasywów budżetu Województwa Podkarpackiego, jak również sprawdzenie poprawności ich prowadzenia;
- sprawdzenie, czy dowody księgowe, na podstawie których dokonywano zapisów w księgach budżetu spełniały wymogi art. 21 i 22 ustawy o rachunkowości, a tym samym, czy były one: rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji, którą dokumentowały oraz czy były one kompletne;
- sprawdzenie, czy stosowane w praktyce zasady rachunkowości uwzględniały zasady szczególne wynikające z powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości;
- sprawdzenie, czy prezentowane w bilansie z wykonania budżetu kwoty aktywów i pasywów są realne i rzetelne, a więc czy są prawidłowe i wynikają z sald kont syntetycznych i analitycznych wynikających z zestawienia obrotów i sald sporządzonego na dzień 31 grudnia 2016 roku;
- sprawdzenie, w przeważającej mierze wyrywkowo, czy operacje gospodarcze dotyczące dochodów i wydatków budżetu Województwa Podkarpackiego były ujmowane w księgach rachunkowych budżetu w zakresie faktycznych (kasowo zrealizowanych) wpływów i wydatków dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu oraz
- sprawdzenie, czy w celu ustalenia wykazanego w bilansie z wykonania budżetu deficytu uwzględniono również dochody i wydatki budżetowe samorządowych jednostek organizacyjnych.

2. W zakresie łącznego bilansu, łącznego rachunku zysków i strat oraz łącznego zestawienia zmian w funduszu jednostki:

- sprawdzenie prawidłowości rachunkowej łącznych sprawozdań z sumą danych wynikających ze sprawozdań złożonych przez samorządowe jednostki budżetowe oraz
- sprawdzenie merytorycznych powiązań kluczowych (wybranych) pozycji sprawozdawczych w badanych łącznych sprawozdaniach;
- przegląd analityczny zgodności wielkości prezentowanych w bilansie, rachunku zysków i strat i w zestawieniu zmian w funduszu z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych oraz ich merytoryczną od strony ewidencyjnej zasadność, jak również badanie wyrywkowe (reprezentatywne)

udokumentowania operacji w podstawowych zakresach zbiorów dokumentów mających wpływ na wielkości prezentowane w bilansie, rachunku zysków i strat i w zestawieniu zmian w funduszu.

Przegląd analityczny ewidencji majątku trwałego, w tym również ewidencji środków trwałych w budowie oraz wyrównowe badanie udokumentowania zapisów księgowych dotyczących majątku trwałego wskazuje, że ewidencja księgowa może stanowić podstawę do ustalenia wielkości syntetycznych i analitycznych w przedmiocie majątku trwałego, w tym również dotyczącym środków trwałych w budowie w każdym wymaganym zakresie w ujęciu historycznym i bieżącym. Nie była przedmiotem badania ocena merytoryczna wielkości ponoszonych nakładów ujmowanych na poszczególnych zadaniach środków trwałych w budowie i ich rozliczenie w ujęciu historycznym, jako że ocena i działania w tym zakresie mieszczą się w statutowych uprawnieniach organów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego (stan ewidencji księgowej pozwala na wykonywanie tych uprawnień w każdym czasie w ciągu roku).

Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia miarodajnej opinii.

V. Naszym zdaniem zbadane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Województwa Podkarpackiego na dzień 31.12.2016 roku, jak też dokonania przez właściwe organy oceny wykonania budżetu i może stanowić podstawę do wykonania procedur związanych z zatwierdzeniem wykonania budżetu, o których mowa w art. 265 do 271 ustawy o finansach publicznych;
- zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych;
- jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa w zakresie, w jakim ono do tego sprawozdania finansowego się odnosi.

Uwzględniając powyższe istotne informacje poświadczające mające znaczenie dla oceny sprawozdania finansowego Województwa Podkarpackiego za 2016 rok informuje się odbiorców opinii, że ze względu na wyłączne ustawowe uprawnienia powołanych do tego organów samorządowych w przedmiocie oceny merytorycznej wykonania budżetu, biegły rewident nie mógł w te uprawnienia ingerować i takiej oceny dokonywać; natomiast poświadczenia syntetyczne zawarte w opinii co do zgodności sprawozdania finansowego za 2016 rok z przepisami prawa daje właściwym organom podstawę do ustawowej oceny wykonania budżetu.

Przedstawiona wyżej ocena prawidłowości systemu rachunkowości i bilansu z wykonania budżetu Województwa Podkarpackiego za 2016 rok odnosi się do ewidencji operacji związanych zarówno z dochodami publicznymi, jak i dochodami w postaci środków z budżetu Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi i wydatkami finansowanymi z tych dochodów, co oznacza, że w ogólnym ujęciu wynik wykonania budżetu w postaci deficytu ustalony został dla celów sprawozdawczych bez wyodrębnienia wpływu analitycznego dochodów publicznych i dochodów w postaci środków z budżetu Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi. Uwzględniając to informuje się odbiorców opinii, że z oczywistych względów prawnie – proceduralnych, a przede wszystkim ze względu na specjalne przepisy unijne i krajowe w tym zakresie i uprawnienia powołanych do tego służb kontrolnych, przedmiotem badania nie była merytoryczna ocena i prawidłowość rozliczeń z wykorzystania środków unijnych i pochodzących z innych źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi, która została dokonana poza jednostką organizacyjną Oddziału Księgowości Urzędu, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych dla

BIURO AUDYTORSKIE PROWIZJA Spółka z o.o. w Krakowie
31-831 Kraków, ul. Fatimska 41A

tel. (0-12) 648-22-08, tel./fax. (0-12) 640-90-04; e-mail: prowizja@prowizja.biz.pl

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych **Nr ewidencyjny 2474**

budżetu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego z zastosowaniem planu kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Kraków, dnia 26 kwietnia 2017 roku.

W imieniu:

Biuro Audytorskie PROWIZJA Sp. z o.o.

Podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych nr 2474

Kluczowy Biegły Rewident:

Barbara Kúbera

Nr w rejestrze 8925

BIURO AUDYTORSKIE PROWIZJA Sp. z o.o.

31-831 Kraków, ul. Fatimska 41A

tel. 012 648-22-08, tel./fax 012 640-90-04

NIP 678-27-99-545, Regon 357235838

Nr ewid. KIBR 2474

-4-

.....
(pieczęć firmowa podmiotu uprawnionego)

R A P O R T

biegłego rewidenta
z badania sprawozdania finansowego

Województwa Podkarpackiego

za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Dane identyfikujące jednostkę:

Nazwa jednostki: **Województwo Podkarpackie**
Adres siedziby jednostki: **35-010 Rzeszów, ul. Łukasza Cieplińskiego 4**
Forma prawna: **Wspólnota Samorządowa**

2. Przedmiot działalności podmiotu:

Podstawowym i rzeczywistym przedmiotem działania, zgodnie z przyjętym statutem jednostki, jest wykonywanie określonych ustawami zadań publicznych o charakterze wojewódzkim nie zastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej, wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej jako zlecone ustawowo lub powierzone oraz wykonywanie zadań z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzania wyborów powszechnych oraz referendum w zakresie określonym ustawami.

3. Podstawa prawna działalności:

Województwo Podkarpackie działa w oparciu o zapisy ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa oraz statut przyjęty uchwałą nr XXIII/391/08 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 września 1999 roku z późniejszymi zmianami.

Numer statystyczny REGON: **690581324**

Numer ewidencyjny NIP: **813-33-15-014**

4. Fundusz jednostki:

Na dzień 31.12.2016 roku fundusz jednostki wynosił: 3.668.165.275,74 zł.

Struktura własności przedstawia się następująco: własność samorządowa.

5. Kierownictwo jednostki:

W skład Zarządu Województwa Podkarpackiego na dzień 31.12.2016 roku wchodził:

Pan **Władysław Ortyl** – Marszałek Województwa.

Pani **Maria Kurowska** – Wicemarszałek Województwa,

Pan **Bogdan Romaniuk** – Wicemarszałek Województwa,

Pan **Lucjan Kuźniar** – Członek Zarządu,

Pan **Stanisław Kruczek** – Członek Zarządu.

Skarbnikiem Województwa Podkarpackiego była Pani **Janina Jastrząb**.

Organem stanowiącym i kontrolnym jest Sejmik Województwa Podkarpackiego.

6. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych:

Kluczowy biegły rewident:

Imię i nazwisko: Barbara Kubera
Numer w rejestrze: 8925

Dane identyfikujące podmiot uprawniony do badania:

Firma: Biuro Audytorskie Prowizja Sp. z o.o.
Adres siedziby: ul. Fatimska 41A, 31-831 Kraków
Numer KRS: 0000125816
Sąd rejestrowy: Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia, Wydział XI Gospodarczy KRS
NIP: 678-27-99-545
Kapitał zakładowy: 50.000,00 zł

Biuro Audytorskie Prowizja Spółka z o.o. jest wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod numerem 2474.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzone zostało zgodnie z umową z dnia 04 grudnia 2015 roku, zarejestrowaną pod numerem OR-IV.273.1.60.2015, zawartą na podstawie uchwały Nr XVI/266/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 listopada 2015 roku.

Badanie zostało przeprowadzone w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie, ul. Łukasza Cieplińskiego 4 oraz w siedzibie Biura Audytorskiego Prowizja w okresie od dnia podpisania umowy do dnia 26.04.2017 r.

Zarówno podmiot uprawniony do badania, jak i przeprowadzający w jego imieniu badanie biegły rewident stwierdzają, że spełniają wymogi dotyczące bezstronności i niezależności od badanej jednostki, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym.

7. Informacje o sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni:

Sprawozdanie finansowe jednostki sporządzone na dzień 31.12.2015 roku wykazywało:

- sumę bilansową z wykonania budżetu: 49.404.299,63 zł;
- sumę bilansową jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego: 4.078.839.964,58 zł;
- zysk netto wynikający z rachunku zysków i strat jednostki: 757.441.234,36 zł;
- zestawienie zmian funduszu jednostki wykazujące stan funduszu: 3.822.419.717,99 zł.

Sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu zostało zatwierdzone w dniu 27 czerwca 2016 roku przez Sejmik Województwa Podkarpackiego Uchwałą nr XXIV/418/16.

Sprawozdanie finansowe za rok 2015 zostało zbadane przez Biuro Audytorskie „PROWIZJA” Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, ul. Fatimska 41A, wpisaną do rejestru firm uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 2474 i uzyskało opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń.

8. Cel badania, zakres prac i odpowiedzialności:

Celem badania sprawozdania finansowego jest wyrażenie przez biegłego rewidenta pisemnej opinii wraz z raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy badanej jednostki.

Niniejszy raport został przygotowany dla Sejmiku i Zarządu Województwa Podkarpackiego i dotyczy sprawozdania finansowego za 2016 rok, na które składa się:

- bilans z wykonania budżetu Województwa Podkarpackiego sporządzonego na dzień 31.12.2016 r.,

- łączny bilans jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego Województwa Podkarpackiego sporządzony na dzień 31.12.2016 r.,
- łączny rachunek zysków i strat Województwa Podkarpackiego sporządzony na dzień 31.12.2016 r.,
- łączne zestawienie zmian w funduszu Województwa Podkarpackiego sporządzone na dzień 31.12.2016 r.

Opinia i raport zostały sporządzone na podstawie przeprowadzonego badania i sporządzonej dokumentacji rewizyjnej, wymaganej przez art. 65 ustawy o rachunkowości.

Biegła stwierdza, że nie wystąpiły ograniczenia zakresu badania. Marszałek Województwa Podkarpackiego udostępnił biegłemu rewidentowi sprawozdania finansowe, księgi rachunkowe i dokumenty stanowiące podstawę ich sporządzenia oraz udzielił żądanych informacji, wyjaśnień i oświadczeń niezbędnych do wydania opinii i sporządzenia raportu.

Marszałek Województwa Podkarpackiego złożył pisemne oświadczenie o kompletności, prawidłowości i rzetelności łącznego sprawozdania finansowego przedłożonego do badania. Poinformował również o nie zaistnieniu innych zdarzeń gospodarczych, wpływających na informacje ilościowe i jakościowe wynikające z łącznego sprawozdania finansowego.

Przedmiotem niniejszego badania nie było wykrycie i ujawnienie zdarzeń objętych ściganiem z mocy prawa oraz występujących poza system rachunkowości.

Zgodnie z zawartą umową przedmiotem badania szczegółowego objęto następujące jednostki budżetowe:

- Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,
- Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie.

Badaniem wrywkowym poprawności sporządzenia sprawozdań finansowych objęto następujące jednostki budżetowe:

1. Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie,
2. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie,
3. Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie,
4. Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaśle,
5. Medyczno-Społeczne Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sanoku,
6. Zespół Szkół Specjalnych w Rymanowie Zdroju,
7. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Krośnie,
8. Biblioteka Pedagogiczna Wojewódzka im. Józefa Gwalberta Pawlikowskiego w Przemyślu,
9. Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie,
10. Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu.

B. ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I EKONOMICZNO-FINANSOWEJ BADANEGO PODMIOTU.

1. Uwagi wstępne

W części analitycznej dokonano syntetycznego przedstawienia oceny sytuacji majątkowej i finansowej badanego podmiotu. W tym celu posłużono się:

- bilansem z wykonania budżetu za lata 2014-2016;
- łącznym bilansem jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych Województwa Podkarpackiego za lata 2014 - 2016;
- łącznym rachunkiem zysków i strat jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych Województwa Podkarpackiego za lata 2014 - 2016,
- łącznym zestawieniem zmian w funduszach jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych Województwa Podkarpackiego za lata 2014 - 2016.

Województwo Podkarpackie jest wspólnotą samorządową, której celem jest realizacja zadań statutowych przy pomocy otrzymanych środków, a nie prowadzenie działalności gospodarczej. W związku z powyższym nie ustalano wartości wskaźników rentowności, płynności finansowej, rotacji majątku oraz finansowania majątku z uwagi na specyfikę działalności Urzędu i podległych jednostek.

2. Wielkość składników majątkowych w latach 2014-2016.

- Bilans z wykonania budżetu.

AKTYWA	Stan na			Struktura	Dynamika
	31.12.2016 kwota	31.12.2015 kwota	31.12.2014 kwota	2016 w %	2016/2015
I. Środki pieniężne	112 891 978,64	21 798 782,92	103 246 044,24	81,74%	5,18
I.1. Środki pieniężne	112 891 978,64	21 798 782,92	103 246 044,24	81,74%	5,18
I.1.1. Środki pieniężne budżetu	112 891 978,64	21 798 782,92	103 246 044,24	81,74%	5,18
I.1.2. Pozostałe środki pieniężne	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
II. Należności i roszczenia	25 218 515,82	27 605 516,71	41 127 548,14	18,26%	0,91
II.1. Należności finansowe	4 416 667,00	4 500 027,00	4 666 683,00	3,20%	0,98
II.1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	1 000 023,00	691 656,00	0,00%	0,00
II.1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	4 416 667,00	3 500 004,00	3 975 027,00	3,20%	1,26
II.2. Należności od budżetów	2 543 149,67	1 949 949,81	2 100 230,56	1,84%	1,30
II.3. Pozostałe należności i roszczenia	18 258 699,15	21 155 539,90	34 360 634,58	13,22%	0,86
III. Inne aktywa	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
Suma aktywów	138 110 494,46	49 404 299,63	144 373 592,38	100,00%	2,80

PASywa	Stan na			Struktura	Dynamika
	31.12.2016 kwota	31.12.2015 kwota	31.12.2014 kwota	2016 w %	2016/2015
I. Zobowiązania	270 335 321,96	305 931 720,03	317 950 837,61	195,74%	0,88
I.1. Zobowiązania finansowe	262 040 000,00	296 599 999,64	309 562 867,68	189,73%	0,88
I.1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	32 560 000,00	34 559 999,64	17 962 868,04	23,58%	0,94

I.1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	229 480 000,00	262 040 000,00	291 599 999,64	166,16%	0,88
I.2. Zobowiązania wobec budżetów	8 295 300,27	9 301 812,50	8 387 352,23	6,01%	0,89
I.3. Pozostałe zobowiązania	21,69	29 907,89	617,70	0,00%	0,00
II. Aktywa netto budżetu	-135 122 799,50	-259 645 550,40	-176 778 866,23	-97,84%	0,52
II.1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	124 522 750,90	-82 866 684,17	45 261 341,76	90,16%	-1,50
II.1.1. Nadwyżka budżetu (+)	124 522 750,90	0,00	45 261 341,76	90,16%	0,00
II.1.2. Deficyt budżetu (-)	0,00	-82 866 684,17	0,00	0,00%	0,00
II.1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
II.2. Wynik na operacjach nie kasowych (+,-)	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
II.3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
II.4. Środki z prywatyzacji	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00
II.5. Skumulowany wynik budżetu	-259 645 550,40	-176 778 866,23	-222 040 207,99	-188,00%	1,47
III. Inne pasywa	2 897 972,00	3 118 130,00	3 201 621,00	2,10%	0,93
SUMA PASYWÓW	138 110 494,46	49 404 299,63	144 373 592,38	100,00%	2,80

Suma bilansowa była wyższa niż w poprzednim roku obrotowych o 88.706.194,83 zł.

Stan środków pieniężnych na dzień 31.12.2016 roku był wyższy o 91.093.195,72 zł. od stanu tych środków na dzień 31.12.2015 roku.

Stan należności i roszczeń na dzień 31.12.2016 roku był zbliżony do stanu na dzień 31.12.2015 roku.

W pasywach bilansu zobowiązania zmniejszyły się z stosunku do roku poprzedniego o 35.596.398,07 zł, natomiast ujemne aktywa netto budżetu zmniejszyły się o 124.522.750,90 zł. Inne pasywa zmniejszyły się nieznacznie o kwotę 220.158,00 zł.

- Istotne pozycje składników majątkowych.

Zestawienie łącznych bilansów jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych Województwa Podkarpackiego:

AKTYWA	Stan na			Struktura	Dynamika
	31.12.2016 kwota	31.12.2015 kwota	31.12.2014 kwota	2016 w %	2016/2015 w %
A. Aktywa trwałe	3 706 818 184,66	3 890 234 870,90	3 362 993 638,44	95,4%	95,3%
1. Wartości niematerialne i prawne	1 475 519,54	15 685 665,13	30 170 276,12	0,0%	9,4%
2. Rzeczowe aktywa trwałe	3 302 690 988,25	3 410 984 498,51	2 902 610 064,77	85,0%	96,8%
3. Należności długoterminowe	36 079 136,87	105 342 167,26	48 487 788,55	0,9%	34,2%
4. Długoterminowe aktywa finansowe	366 572 540,00	358 222 540,00	381 725 509,00	9,4%	102,3%
5. Wartość mienia zlikwidow. jednostek	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%
B. Aktywa obrotowe	180 635 307,02	188 605 093,68	310 625 124,74	4,6%	95,8%
1. Zapasy	5 086 709,21	7 397 716,82	7 257 425,20	0,1%	68,8%
2. Należności krótkoterminowe	134 970 724,55	150 135 635,50	249 184 347,17	3,5%	89,9%
3. Krótkoterminowe aktywa finansowe	40 320 849,99	30 812 757,01	53 972 688,60	1,0%	130,9%
4. Rozliczenia międzyokresowe	257 023,27	258 984,35	210 663,77	0,0%	99,2%
Suma aktywów	3 887 453 491,68	4 078 839 964,58	3 673 618 763,18	100,0%	95,3%

Majątek Województwa Podkarpackiego ogółem ujęty w aktywach bilansu na dzień 31.12.2016 roku zmniejszył się w porównaniu ze stanem na koniec poprzedniego roku o kwotę 191.386.472,90 zł.

Zmiany w poszczególnych grupach majątku wynoszą:

- w aktywach trwałych, które stanowią 95,4% aktywów ogółem – zmniejszenie o 183.416.686,24 zł;
- w aktywach obrotowych, które stanowią 4,6% aktywów ogółem - zmniejszenie o: 7.969.786,66 zł.

3. Źródła finansowania składników majątkowych w latach 2014-2016.

Zestawienie łącznych bilansów jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych Województwa Podkarpackiego:

PASywa	Stan na			Struktura	Dynamika
	31.12.2016 kwota	31.12.2015 kwota	31.12.2014 kwota	2016 w %	2016/2015 w %
A. FUNDUSZ	3 668 165 275,74	3 822 419 717,99	3 344 181 206,44	94,4%	96,0%
I. Fundusz jednostki	3 450 007 057,29	3 064 979 970,94	2 452 479 319,39	88,7%	112,6%
II. Wynik finansowy netto	218 159 629,98	757 441 234,36	891 731 811,07	5,6%	28,8%
III. Nadwyżka środków obrotowych (-)	-1 411,53	-1 487,31	-29 924,02	0,0%	0,0%
IV. Odpisy z wyniku finansowego (-)	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%
V. Fundusz mienia zlikw. jednostek	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%
B. PAŃSTWOWE FUNDUSZE CELOWE	0,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%
C. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY	180 026 887,55	147 867 142,14	278 776 109,15	4,6%	121,7%
D. FUNDUSZE SPECJALNE	2 128 377,39	2 270 152,05	2 482 772,45	0,1%	93,8%
E. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	37 132 951,00	106 282 952,40	48 178 675,14	1,0%	34,9%
Suma pasywów	3 887 453 491,68	4 078 839 964,58	3 673 618 763,18	100,0%	95,3%

Fundusz jednostki wynosił 94,4 % pasywów i w porównaniu ze stanem na koniec poprzedniego okresu zmniejszył się o 154.254.442,25 zł.

Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne według stanu na dzień 31.12.2016 roku zwiększyły się w porównaniu do roku ubiegłego o 32.017.970,75 zł.

Rozliczenia międzyokresowe zmniejszyły się o 69.150.001,40 zł.

4. Syntetyczny rachunek zysków i strat – jego ocena.

Zestawienie łącznych rachunków zysków i strat jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych Województwa Podkarpackiego:

Pozycje rachunku zysków i strat	2016	2015	2014	Różnica 2016/2015	Dynamika 2016/2015 w %
A. Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej	674 867 151,10	1 204 989 928,16	1 285 381 604,07	-530 122 777,06	56,0%
B. Koszty działalności operacyjnej	467 995 785,29	411 846 816,13	397 677 236,11	56 148 969,16	113,6%
C. Zysk (strata) z działalności podstawowej (A-B)	206 871 365,81	793 143 112,03	887 704 367,96	-586 271 746,22	26,1%
D. Pozostałe przychody operacyjne	25 388 992,56	21 556 669,83	21 664 405,52	3 832 322,73	117,8%
E. Pozostałe koszty operacyjne	6 407 432,91	12 061 425,12	8 168 456,22	-5 653 992,21	53,1%

F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	225 852 925,46	802 638 356,74	901 200 317,26	-576 785 431,28	28,1%
G. Przychody finansowe	2 292 652,94	2 489 782,73	3 461 966,33	-197 129,79	92,1%
H. Koszty finansowe	9 985 948,42	47 686 905,11	12 930 472,52	-37 700 956,69	20,9%
I. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	218 159 629,98	757 441 234,36	891 731 811,07	-539 281 604,38	28,8%
L. Podatek dochodowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0%
N. Zysk (strata) netto (K-L-M)	218 159 629,98	757 441 234,36	891 731 811,07	-539 281 604,38	28,8%

Zrealizowane przez Województwo Podkarpackie dochody budżetowe dotyczą udziału we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, podatku dochodowego od osób prawnych, innych podatków i opłat, dotacji oraz środków z innych źródeł wpływających na rachunek bankowy budżetu.

Najistotniejsze pozycje kosztów operacyjnych stanowią koszty amortyzacji, wynagrodzeń z pochodnymi i koszty usług obcych.

Z uwagi na specyfikę działalności jednostek sektora finansów publicznych, wynik finansowy prezentowany w sprawozdaniu finansowym nie jest wynikiem efektywności działania tych jednostek.

Na całokształcie działalności Województwo Podkarpackie uzyskało dodatni wynik finansowy, który był jednak niższy od uzyskanego za rok poprzedni o 539.281.604,38 zł.

5. Zdolność jednostki do kontynuowania działalności w roku następnym po badanym.

W wyniku badania sprawozdania finansowego i zdarzeń gospodarczych jakie nastąpiły po dniu bilansowym, stwierdza się, że nie występuje bezpośrednie zagrożenie kontynuacji działalności w roku następnym po badanym.

C. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Ocena prawidłowości stosowanego systemu rachunkowości

W badanym roku obrotowym księgi rachunkowe organu, jednostki Urzędu Marszałkowskiego i zbadanych podległych jednostek budżetowych prowadzone były na podstawie przyjętych zasad rachunkowości, wprowadzonych zarządzeniami kierownictw tych jednostek.

W badanym roku obrotowym jednostki ewidencjonowały zdarzenia gospodarcze zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, przyjętą polityką rachunkowości oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami kraju.

W zakresie prawidłowości stosowanego systemu rachunkowości biegły rewident poświadcza, że:

- jednostki przestrzegały ciągłości stosowanych przyjętych zasad rachunkowości, a w tym przedmiocie prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych na dzień 1 stycznia badanego roku obrotowego;
- księgi rachunkowe poszczególnych jednostek wchodzących w skład sprawozdania łącznego są prowadzone w tych jednostkach;
- do prowadzenia ksiąg rachunkowych w jednostkach stosowane są licencjonowane programy komputerowe;
- operacje gospodarcze zaewidencjonowane zostały zgodnie z podstawowymi zasadami rachunkowości, w tym zgodnie z zasadą memoriału i ostrożnej wyceny;
- dowody źródłowe stanowiące podstawę zapisu w księgach rachunkowych były sprawdzone i zakwalifikowane zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

W zakresie zabezpieczenia dostępu do informacji wynikających z ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych poświadcza się, że:

- jednostki odpowiednio do przyjętych wewnętrznych zasad uregulowanych w polityce rachunkowości przechowują zbiory danych prawidłowo;
- przechowywanie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych dokonywane jest w siedzibie jednostek, w oryginalnej postaci, w podziale na lata i miesiące.

2. Inwentaryzacja

Badane jednostki wywiązały się z obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątku, z uwzględnieniem wymaganej częstotliwości, przedmiotu oraz terminu, zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości.

Biegła nie obserwowała spisu z natury.

Na podstawie przedstawionych do badania zarządzeń o inwentaryzacji, zarządzeń dotyczących powołania grup spisowych oraz zastosowanych procedur na istnienie znaczących składników majątkowych należy stwierdzić, że inwentaryzacja aktywów i pasywów badanych jednostek dokonana została poprawnie.

Częstotliwość przeprowadzania spisów z natury określona w ustawie o rachunkowości została zachowana.

3. Informacja o niektórych istotnych pozycjach aktywów i pasywów

Biegła odstąpiła od omówienia poszczególnych obszarów bilansu oraz rachunku zysków i strat, ponieważ w trakcie badania sprawozdania finansowego nie ujawniono błędów lub przeoczeń, które w

istotny sposób wpływałyby na to sprawozdanie oraz ogólną sytuację ekonomiczno-finansową badanej jednostki.

Zaprezentowano jedynie dane liczbowe poszczególnych obszarów bilansu oraz rachunku zysków i strat.

1. AKTYWA TRWAŁE

Udział % w sumie bilansowej:

95,35%

I. Wartości niematerialne i prawne	1 475 519,54
II. Rzeczowe aktywa trwałe	3 302 690 988,25
III. Należności długoterminowe	36 079 136,87
IV. Długoterminowe aktywa finansowe	366 572 540,00
V. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	0,00
Razem majątek trwały	3 706 818 184,66
Struktura % poszczególnych składników majątku trwałego	
I. Wartości niematerialne i prawne	0,04%
II. Rzeczowe aktywa trwałe	89,10%
III. Należności długoterminowe	0,97%
IV. Długoterminowe aktywa finansowe	9,89%
V. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	0,00%
Razem majątek trwały	100,00%

2. AKTYWA OBROTOWE

Udział % w sumie bilansowej:

4,65%

I. Zapasy	5 086 709,21
II. Należności krótkoterminowe	134 970 724,55
III. Krótkoterminowe aktywa finansowe	40 320 849,99
IV. Rozliczenia międzyokresowe	257 023,27
Razem majątek obrotowy	180 635 307,02
Struktura % poszczególnych składników majątku obrotowego	
I. Zapasy	2,82%
II. Należności krótkoterminowe	74,72%
III. Inwestycje krótkoterminowe	22,32%
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0,14%
Razem majątek obrotowy	100,00%

3. Fundusz

Udział % w sumie bilansowej:

94,36%

I. Fundusz jednostki	3 450 007 057,29
II. Wynik finansowy netto (+,-)	218 159 629,98
III. Nadwyżka środków obrotowych	-1 411,53
IV. Odpisy z wyniku finansowego	0,00
V. Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	0,00
Razem fundusz	3 668 165 275,74

Struktura % poszczególnych składników funduszu	
I. Fundusz jednostki	94,05%
II. Wynik finansowy netto (+,-)	5,95%
III. Nadwyżka środków obrotowych	0,00%
IV. Odpisy z wyniku finansowego	0,00%
V. Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	0,00%
Razem fundusz	100,00%

4. ZOBOWIĄZANIA, REZERWY I FUNDUSZE

Udział % w sumie bilansowej: 5,64%

I. Państwowe fundusze celowe	0,00
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	180 026 887,55
III. Fundusze specjalne	2 128 377,39
IV. Rozliczenia międzyokresowe	37 132 951,00
Razem inne zobowiązania	219 288 215,94
Struktura % innych zobowiązań	
I. Rezerwy na zobowiązania	0,00%
II. Zobowiązania długoterminowe	82,10%
III. Zobowiązania krótkoterminowe	0,97%
IV. Rozliczenia międzyokresowe	16,93%
Razem inne zobowiązania	100,00%

5. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

1. Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej	674 867 151,10
2. Koszty działalności operacyjnej	467 995 785,29
3. Zysk / strata z działalności podstawowej(1-2)	206 871 365,81
4. Pozostałe przychody operacyjne	25 388 992,56
5. Pozostałe koszty operacyjne	6 407 432,91
6. Zysk / strata z działalności operacyjnej (4-5)	18 981 559,65
7. Przychody finansowe	2 292 652,94
8. Koszty finansowe	9 985 948,42
9. Zysk / strata na działalności finansowej (7-8)	-7 693 295,48
Zysk / strata brutto (3+6+9)	218 159 629,98
Podatek dochodowy i pozostałe obow. zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00
Zysk / strata netto	218 159 629,98

Rachunek zysków i strat sporządzono w wersji porównawczej prawidłowo, ujmując w nim wielkości wynikające z ksiąg rachunkowych. Przychody i koszty ujęto kompletnie z zachowaniem zasady współmierności.

5. Zestawienie zmian w funduszu.

Sporządzone zostało zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Jednostka kompletnie i wiarygodnie ujęła pozycje kształtujące zmianę funduszu, zgodnie z bilansem oraz księgami rachunkowymi.

5. Zdarzenia po dacie bilansu.

Biegła rewident stwierdza, że między datą 31.12.2016 roku a datą zakończenia badania nie wystąpiły istotne zdarzenia gospodarcze mające wpływ na roczne sprawozdanie finansowe i wynik bilansowy, przy czym uwzględnia się w tym zakresie oświadczenie złożone przez Marszałka Województwa Podkarpackiego.

D. CZĘŚĆ KOŃCOWA

Po zbadaniu sprawozdania finansowego za rok 2016 uznaje się je za sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami o rachunkowości. W trakcie badania sprawozdania finansowego, przy zastosowaniu przyjętych metod i prób, nie stwierdzono zjawisk i zdarzeń wskazujących na naruszenie prawa.

W badaniu sprawozdania finansowego i ksiąg rachunkowych posłużono się próbkami rewizyjnymi, na podstawie których wnioskowano o poprawności badanych pozycji lub zdarzeń gospodarczych. W związku z tym mogą wystąpić różnice pomiędzy ustaleniami zawartymi w niniejszym raporcie, a wynikami ewentualnych kontroli przeprowadzonych metodą pełną.

Podsumowanie wyników badania zawiera opinia niezależnego biegłego rewidenta bez zastrzeżeń i stanowi odrębny dokument.

* * *

Raport niniejszy zawiera 13 stron, kolejno ponumerowanych i zaparafowanych przez kluczowego biegłego rewidenta.

Raport sporządzono w pięciu jednobrzmiących egzemplarzach z tego:

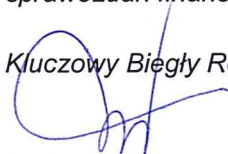
- 4 egzemplarze- dla zlecniodawcy
- 1 egzemplarz – dla wykonawcy.

Kraków, dnia 26 kwietnia 2017 roku.

W imieniu:

Biuro Audytorskie PROWIZJA Sp. z o.o.
Podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych nr 2474

Kluczowy Biegły Rewident:

Barbara Kubera
Nr w rejestrze 8925

BIURO AUDYTORSKIE PROWIZJA Sp. z o.o.
31-831 Kraków, ul. Fatimska 41A
tel. 012 648-22-08, tel./fax 012 640-90-04
NIP 678-27-99-545, Regon 357235838
Nr ewid. KIBR 2474 -4-

.....
(pieczęć firmowa podmiotu uprawnionego)